

Nekuda, Vladimír

[Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 16/2000]

Archaeologia historica. 2002, vol. 27, iss. [1], pp. 677-

ISBN 80-7275-031-3

ISSN 0231-5823

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/140493>

Access Date: 03. 03. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Recenze a zprávy o literatuře

Beiträge zur Mittelalterarchäologie in Österreich 16/2000, 244 stran, Wien. Vydává Rakouská společnost pro archeologii středověku.

Sborník obsahuje 12 příspěvků, krátké zprávy z výzkumů archeologie středověku v Rakousku v r. 1999 a recenze.

Úvodní článek K. Borse se zabývá lokalizací zaniklé středověké vsi Hadmars (Die Ortswüstung Hadmars. Eine archäologisch und siedlungsgenetisch interessante Fundstelle).

Autorkou dvou příspěvků je S. Felgenhauer-Schmiedt. V prvním Die Martinskirche in Attersee, Horní Rakousko, seznamuje s výsledky výzkumu v r. 1998. Těmi bylo zjištění, že nejstarší stavbou byl románský kostel s pravouhlym kněžištěm, postavený v průběhu 12. nebo ve 13. století. Kostel prodělal dvě přestavby. První v polovině 15. století a druhou v době baroka. Z poslední přestavby pochází nálezy medaile, kterou se zabývá H. Emmerig. Avers medaile má zobrazení piety Panny Marie (mater dolorosa) a revers zobrazuje sv. Volfanga. Medaile pochází z pražského kostela sv. Jakuba ze 17.–18. století. V lodi kostela byl objeven hrob, jehož kosterný nálezy zpracoval H. Heinrich. Dalším nálezem byla textilie, kterou zhodnotila N. Müllauerová s datací do 12./13. století.

V druhém příspěvku se S. Felgenhauer-Schmiedt zabývá hrady v trati Sand a v městě Raabs (Die Burg auf der Flur Sand und die Burg Raabs. Neue historische Erkenntnisse durch die Archäologie). Nejdůležitější výsledek tohoto výzkumu je zjištění, že hrad v trati Sand existoval již v 1. polovině 10. století a na konci 10. až začátku 11. století vznikl kamenný dům uvnitř dnešního hradu Raabs.

Typologii, chronologii a používáním keramiky, jejíž ústí je opatřeno více výlevkami na území střední Evropy se zabývá S. M. A. Königová (Untersuchungen zur Typologie, Chronologie und Verwendung von spätmittelalterlicher Mündelkeramik in Mitteleuropa). Článek obsahuje seznam nalezišť také na našem území.

K vývoji rolnického domu přinesla důležité poznatky K. Kühnreberová v článku Der Perschlinghof in Fahrafeld bei Kasten v Dolním Rakousku. Při přestavbě usedlosti prováděla autorka stavebně historický a archeologický výzkum. Výsledkem bylo zjištění, že sledovaná usedlost má svůj počátek v druhé polovině 15. nebo na začátku 16. století. Nejstarší půdorys představoval trojdílný dům se síní uprostřed orientovaný okapovou stranou ke komunikaci. Další přestavby prodělal tento dům v období mezi léty 1555 až 1674/1688, potom v poslední třetině 17. století a dnešní podobu získal kolem r. 1800. Uvedená datace je na základě dendrochronologické analýzy stavebního dřeva.

Stejným tématem se zabývala také S. Samová v článku Die bauhistorische Aufnahme zweier alter Waldviertel Gehöfte im Vergleich mit Ergebnissen der archäologischen Untersuchung Hoch- und spätmittelalterlicher Bauernhäuser. V tomto pojednání se jedná o dvou domkářských usedlostech a to ve vesnicích Eggersdorf a Garolden, okr. Waidhofen a.d. Thaya. Výstavba těchto domů spadá na počátek 19. století. Autorka konstatuje, že důležitý základ pro vývoj lidového stavitelství je třeba hledat ve 13. století.

W. Murgg seznamuje s opevněnými sídly v okresech Graz a Weiz na území Štýrska – Mittelalterliche (und frühneuzeitliche) Wehrbauten in den Bezirken Graz-Umgebung und Weiz, Steiermark. Příspěvek W. Murgga je doplněn plány jednotlivých lokalit.

G. Wacha hodnotí práci paleobotanika H. L. Wernecka v příspěvku: Heinrich Ludwig Werneck und die Paläobotanik in Österreich.

Z oblasti hmotné kultury je článek C. Walcherové zabývající se nálezy přívěsků koňských postrojů na území Rakouska: Neue Funde von Pferdegeschirranhängern aus Österreich.

Recenze S. Felgenhauer-Schmiedt informuje o publikaci J. Ungra, Život na lelekovickém hradě ve 14. století.

VLADIMÍR NEKUDA

Siedlungsforschung. Archäologie–Geschichte–Geographie. Band 18, 359 stran, Bonn 2000. Vydává Arbeitskreis für genetische Siedlungsforschung in Mitteleuropa.

Hlavní téma tohoto sborníku je zaměřeno na perspektivy výzkumu vývoje osídlení ve střední Evropě v budoucnosti. Příspěvky publikované ve sborníku byly předneseny na konferenci konané u příležitosti